

Cám Ơn Tình Ngẫu Nhiên

Tác Giả: Nguyán Thi

Thứ Sáu, 27 Tháng 11 Năm 2009 11:14

Tác giả của bài này là một Facilitator -giúp người khác nhìn nhận những điều họ đang sống...

nói về những điều họ đang sống tại California. Sau đây là bài viết được biên tập dành cho Lß Tßng.

- Cám ơn mẹ giúp con làm bài.
- Cám ơn bố chở con đi ăn.
- Cám ơn ông bà kể chuyện cho cháu nghe...

Mỗi ngày tôi nghe tiếng cảm ơn từ các con trong gia đình, ở nhà của bạn bè ngẫu nhiên thân, những ít khi tôi nghe được tiếng cảm ơn từ những người bạn đi với con cháu của họ. Có phải ngẫu nhiên Việt quen quen lại cảm ơn tôi những người như họ nhìn mình hoặc vì tuồng tác hoặc vì chức vụ trong xã hội nên họ không cần đáp lại cảm ơn tôi? Chắc chắn là không, vì tôi thấy khi đi xa với những người mà tôi biết có lẽ họ tuồng nào, những người Việt ta vẫn luôn mang lại cảm ơn ríu rít.

Con tôi được sinh ra tại Mỹ nên tôi như đã quen với nếp sống này đây. Có lẽ tôi dạy cháu đi sinh hoạt như người họ tại Việt Nam trong vùng đất biết thêm về phong tục người Việt. Lúc với nhà cháu thấy mẹ không biết tại sao những người bạn không biết nói cảm ơn. Tôi hỏi trong trường hợp nào thì cháu nói khi có mẹ y em như đem đĩa thức ăn thì không thấy ai nói cảm ơn cả.

Cám ơn là cái chi chi?

Đã theo tôi đi Oxford, khi nói tiếng cảm ơn là ta bày tỏ lòng biết ơn của ta đến một người nào vì người đó đã làm một việc gì cho ta.

Thông thường người Mỹ hay trả lời "You're welcome" (không có chi) sau khi ai đó nói cảm ơn. Các trẻ em Việt đôi khi thấy lạ khi chúng cảm ơn "Thank you" mà không thấy người Việt (ngay cả người thân) không chịu nói "You're welcome". Đột nhiên họ nhận ra là những em đã được cha mẹ dạy dỗ từ nhỏ khi về thăm Việt Nam là người Việt bên họ rất kính trọng người lớn tuổi và các em còn là phép văn minh người.

Khi các em về thăm quê họ hàng thì các em rất dễ bị va chạm thực tế phũ phàng. Ai ngờ đâu nhìn các em bằng cặp mắt soi mói, không chào hỏi như người Mỹ mới khi gặp họ hàng nói "Hello". Khi mua vé, mua thức ăn, đi chợ, hình như vẫn đi xếp hàng theo thứ tự trước sau không còn nể nang mà miễn ai ngờ họ lại. Khi nhận được món hàng họ cần thì họ lại nhìn em chăm chăm khi em nói cảm ơn theo thói quen. Tiếng cảm ơn họ như không thấy trên đầu môi chót lưỡi của họ mà thay vào đó chỉ là những câu đệm cho mọi câu. Đó là điểu đáng ngạc nhiên khi tôi bắt gặp em theo gia đình về thăm người thân hàng năm mới lần đầu tiên hai tháng hè. Tôi cũng có nghe vài người bạn nói như thế những chưa kịp chứng kiến vì tôi rời Việt Nam từ năm 75.

*"Lời nói không mua được,
Lời nói mà nói cho vỡ lòng nhau."*

Ông bà ta đã dạy cho con cháu cách mua sắm kho tàng ca dao tục ngữ dân gian, nhưng hẳn rằng chúng ta làm người phải biết lễ, nghĩa, trí, tín. Tôi không thấy người Mỹ có kho tàng ca dao phong phú như ta, nhưng họ rất coi trọng giá trị của tính thân thiện và hay giúp người, dù họ giàu hay nghèo.

Người Mỹ đã "dạy con tôi thu còn thối". Họ dạy các em biết tận dụng áo quần, xé giấy, giúp đỡ cha mẹ việc nhà như thu xếp các đồ chơi vào thùng, xếp khăn và dọn bát đĩa ra bàn cho bữa ăn điếm tâm hồn của cha mẹ. Ngay cả những khi khách đến thăm, các em cũng được người chung bàn tiếp chuyện với người lớn, và khi các em nói chuyện mới người lớn lắng nghe chứ không như gia đình Á châu khi người lớn đến thăm là những em như phải im lặng trong không gian của

phòng khách. Nhưng lúc các em làm việc này ngẫu nhiên luôn miệng "Cám ơn" và các em đáp lại "Không có chi."

Ngày trong trường tiểu học (lớp mẫu giáo - lớp 6), các em đã được khuyến khích làm những công tác thiện nguyện như: thu thập đồ chơi, thức phẩm bổ sung để nộp vào mái trường Giảng Sinh cho những gia đình có mức thu nhập thấp, đồng ý kèm các bạn học còn yếu và một môn học nào đó, giúp cho sân trường được sạch sẽ sau mỗi bữa ăn trưa, mua và đóng cửa xe của phụ huynh trước và sau giờ học để tránh các học sinh được an toàn và nhanh chóng.

Tôi thành phố tôi, những học sinh trung học được nhét vào (lớp 7, 8) cần phải làm 12 tiếng đồng hồ thiện nguyện trong trường học hay trong cộng đồng, còn học sinh được nhét vào (lớp 9, 12) phải làm 20 tiếng đồng hồ nộp bổ sung ra trường. Do đó, các em đã quen nghe và nói tiếng "Cám ơn" từ trong nhà, đến trường học, và ngoài xã hội.

Có lẽ vì được tiếp xúc với tin tức như vậy nên không ai ngạc nhiên khi các em trong lứa tuổi từ mười đến mười hai tuổi trở lên đã có thể làm những việc tốt cho gia đình và hàng xóm mà còn được trả lương. Và để được trả lương xứng đáng với công việc, các em phải trả tiền ăn nói thuyết phục các "ông, bà chủ" rằng các em thực sự có khả năng làm việc như dọn dẹp nhà cửa, giặt quần áo, tưới cây, rửa xe, hút bụi, báo, đánh máy chữ ... . Nhưng em 15 tuổi trở lên đã có thể lái xe hơi, đồng nghiệp bán hàng tại các tiệm ăn, siêu thị, tiệm tạp hóa và các em biết tiếp đón khách hàng niềm nở không khác gì những người làm việc lâu năm trong ngành.

Tôi nhớ khi mười chân ướt chân ráo đến Hoa-kỳ và được một nhà thờ bố trí, gia đình tôi được nhà thờ phân chia hai viên đất cho gia đình tôi ngay tại lúc chúng tôi đáp xuống phi trường của thành phố Denver. Nhưng tôi đã áo lạnh vì ngoài trời tuyết đang rơi (mặc dù lúc đó mười vào khoảng cuối tháng tám), người đi lấy hành lý, người đi lấy xe đưa tôi về nhà phi trường.

Ngày nay, chúng tôi những người mới đến núi trở về thành phố đầu tiên. Cái gì đến với chúng tôi cũng đều mới mẻ. Lần đầu tiên chúng tôi ngồi trong xe hơi chạy trên con đường đông đúc bằng mà không biết mình đi đâu (tuyết đang rơi dày đặc, chỉ nhìn thấy đèn cửa xe phía trước). Lần đầu tiên chúng tôi thấy mình sống của mình như chỉ treo mình trên chiếc Moped, vì người lái xe chỉ cúi xuống nhìn xuống như để nhìn phía trước mặt. Khi xe ngừng lại tại trạm dừng nhà trường xóa (vì tuyết phủ) chúng tôi mới hoàn toàn. Và bất cứ chân ra khỏi chiếc xe ai nấy đều phải thở phào vì mới lần đầu tiên, không phải đang hút thuốc mà vì trời lạnh như kho lạnh mới mẻ Fahrenheit (điểm đông lạnh là 32 độ F) và vì hút thuốc công lao tìm ra do vượt qua một Thái Bình Dương rồi đến thì không sao mà qua đến chiếc Moped, do,

Tôi mất mạng vì thời tiết và tai nạn xe cộ thì chúng ta đều gặp.

Sau hai ngày tìm trú tại nhà của một hội viên nhà thơ, họ đã giúp chúng tôi dọn vào một căn nhà gỗ trong rừng hẻo lánh. Trong suốt một tuần lễ các hội viên thay phiên nhau đưa đón chúng tôi làm các thủ tục xin giấy căn cước, khám sức khỏe, xin nhập học, đi nhà thơ, đi chợ mua thực phẩm, quần áo, và dùng cơm cá nhân. Qua được tuần thì hai vì không muốn làm phiền người bạn ở trọ nên tôi đã xin một víc làm tháo ráp radio cho xe hội tôi mất tìm Radio Shack cách nhà khoảng 15 phút đi xe đạp. Dù thế các hội viên vẫn tiếp tục thăm hỏi và đến chúng tôi đi chợ mua đồ. Gần nhà tôi có một bạn Mĩ cũng học chung trường, cô đã hỏi tôi đến tôi mới ngày đến trường lớp học đã khá bạn bè trong suốt cả tháng trời và lúc nào cũng vui vẻ gặp tôi thì tôi vui bạn học của cô ấy.

Kể sao cho hết những "ngẫu nhiên đi qua đời tôi", đã tạo cho tôi một niềm tin rằng tình ngẫu nhiên. Những người bạn mất đã giúp tôi duy trì chiếc xe cũ vào lớp đường khi nó gặp chướng ngại như ổ mìn ngay giữa đường, hoặc giúp tôi câu bình điện như khi nó nổ mìn ăn vào ngay trong bãi đỗ xe trường học giữa trưa tuy nhiên lại như một phép màu. Những người bạn đã cho tôi những đồ đạc cần thiết để đi đến trường vào lúc khuya muộn. Những người bạn đã mở cửa khi tôi tay xách nách mang cháu nội đi khám bác sĩ, đi chợ khi chúng ta có lỗi của một đứa trẻ.

Vào ngày 6/4/08 tôi có dịp tham dự chương trình "Lịch Sử Ngân Ngẫu nhiên Việt" của Viện Bảo tàng Thuyền Nhân tại thành phố San Jose, miền bắc California. Thật là cảm động khi tôi được biết những người lính di tản hôm đó đến với chương trình hoàn toàn với tính cách thí nghiệm. Họ đến để nói một lời cảm ơn với những đứa trẻ đã cứu mạng người Việt tị nạn. Theo lời ban tổ chức, khi ra đi thì không ai đoán trước được tương lai mà một cửa mình sẽ ra sao, chúng ta rời quê hương yêu dấu và bỏ lại tất cả tài sản và đôi khi cả người thân để đi tìm hai chữ tự do.

Giờ đây sau 33 năm nhìn lại quá khứ, tất cả chúng ta đều có trách nhiệm viết lại lịch sử, để ghi nhớ bằng chứng kiên làm tài liệu cho thế hệ mai sau. Tôi mất một sinh viên tuấn đôi mươi cách đây 66 năm đã từng hát "Tiếng Gọi Sinh Viên" (tiên thân của quốc ca Việt Nam Cộng Hòa) tại quê nhà, những cựu quân nhân VNCH, những cựu sinh viên năm mười mốt tuổi trở lên, những em học sinh, sinh viên Việt Nam sinh ra và lớn lên tại Hoa Kỳ, đến những cựu cao niên có người đã trên tám mươi, đứng trên cùng một sân khấu hát chung "Hội Ngộ Diên Hồng" với hàng ngàn khán giả tay cầm những ngọn đèn lung linh ánh sáng, với tất cả chúng ta cho một quê hương thanh bình có thể do dân chủ.

Cũng trong chặng ng trình này, b n cu n phim "Chúng Tôi Mu n S ng", "Ng i Tình Không Chân Dung", "R ng Xanh", và "V t S ng" c a nh ng nh làm phim ng i Vi t đã đ c gi i thi u. Thành th t cám n nh ng đ o di n, ng i vi t truy n, ng i so n nh c, ng i hòa âm, ca sĩ, nh c sĩ, ng i thi t k y ph c, thi t k c nh trí, chuyên viên hóa trang, ng i ph trách âm thanh, ánh sáng, ng i quay phim cũng nh nh ng di n viên đã b ra không bi t bao nhiêu công s c, t o ra nh ng th c phim giá tr đ chúng ta và nh ng c ng đ ng khác hi u và thông c m đ c ít nhi u v cu c s ng và l ch s t n n c a ng i dân Vi t t năm 1954 đ n bây gi (www.vietnamesesanjose.com).

Trong cu c s ng c a chúng ta, tôi ch c ch n chúng ta đã th Ơn nhi u ng i, và cũng có nhi u l n chúng ta không bi t h là ai, vì h ch là khách qua đ ng giúp ta trong lúc ho n n mà không đòi h i gì c . Tôi t nguy n v i lòng, tôi s làm b t c đ u gì đ giúp nh ng ng i c n đ c giúp b ng ti n b c hay th i gian trong kh năng h n h p c a tôi đ th hi n l i cám n đ n h .

Hy v ng trong mùa L T Ơn năm nay chúng ta đ u nghĩ đ n vi c cho thay vì nh n, ng h u th gi i chúng ta đang s ng đ c an vui và m i ng i có đ c m t cu c s ng êm m h n.